

Ministerstvo financí zveřejnilo Zprávu o vývoji finančního trhu v roce 2022

22.6.2023 - | Ministerstvo financí ČR

Ministerstvo financí zveřejnilo v pořadí již osmnáctou Zprávu o vývoji finančního trhu, která shrnuje vývoj a nejdůležitější změny v jednotlivých sektorech finančního trhu v uplynulém roce, včetně zhodnocení dlouhodobějších trendů. Zpráva rovněž podrobně informuje o hlavních legislativních aktivitách na finančním trhu, a to na národní i evropské úrovni.

Český finanční trh pokračoval ve svém dlouhodobém růstu i v roce 2022, když celkový objem prostředků alokovaný v produktech finančních institucí či držený v hotovosti vzrostl o 5,8 % na 8,6 bil. Kč. Přibližně dvě třetiny všech těchto prostředků opět představovaly vklady u bank. Významný růst zaznamenaly také úspory domácností umístěné v rámci produktů či nástrojů finančního trhu, které meziročně vzrostly o 7,2 % a dosáhly 5,8 bil. Kč. *„V roce 2022 vykázaly vysoce nadprůměrný meziroční nárůst termínované vklady, zatímco objem netermínovaných vkladů naopak poklesl. Celkově se však během posledních 5 let podíl bankovních vkladových produktů na úsporách domácností mírně snížil na 62 %, a to zejména ve prospěch úspor umístěných v investičních fondech,”* říká Dušan Hradil, vrchní ředitel sekce Finanční trhy.

Celkové zadlužení domácností u bank a nebankovních finančních institucí vzrostlo na historicky nejvyšší hodnotu 2,2 bil. Kč, přičemž s podílem 76 % dominují nesplacené úvěry na bydlení. Objem nových hypotečních úvěrů domácnostem na bytové nemovitosti se ale ve srovnání s rokem 2021 snížil na polovinu.

Bankovní sektor již tradičně potvrdil svoje dominantní postavení na českém finančním trhu, když zaznamenal růst aktiv o 4 % na 8,9 bil. Kč. Vyšším tempem (6 až 7 %) vzrostly klientské vklady a úvěry, které taktéž dosáhly nových maximálních hodnot ke konci roku 2022. Celkový kapitálový poměr, jakožto klíčový faktor odolnosti bankovního sektoru, mírně klesl o 1,2 p. b. na 22,3 %, ale i tak dosahoval v dlouhodobém srovnání nadprůměrných hodnot. Podíl nevýkonných úvěrů na celkových klientských úvěrech meziročně klesl o 0,4 p. b. na 2 %, tedy na dosud nejnižší zaznamenanou úroveň za posledních 20 let.

I přes pokles cen aktiv na světových trzích dosáhl objem majetku v investičních fondech po 14% růstu dlouhodobě nejvyšší úroveň, a to 1,1 bil. Kč. Z toho prostředky ve fondech kolektivního investování vzrostly o 6,2 % na 751,6 mld. Kč, přičemž dvě třetiny tohoto objemu tvořily domácí fondy a třetinu fondy zahraniční.

Pojistný sektor potvrdil vzestupný trend započatý již v roce 2017, když vykázal meziroční růst hrubého předepsaného pojistného o 11,3 % na 200,1 mld. Kč. Zvýšení bylo taženo především segmentem neživotního pojištění, nicméně i životní pojištění zaznamenalo během posledních 5 let poprvé mírný růst.

Objem prostředků účastníků III. penzijního pilíře se zvýšil o 3,1 % na 584,2 mld. Kč, zatímco celkový počet účastníků se meziročně snížil o 1 % na 4,4 mil. osob. Průměrný měsíční účastnický příspěvek vzrostl v rámci penzijního připojištění na 795 Kč a v případě doplňkového penzijního spoření na 853 Kč.

Zpráva vedle analytické části obsahuje také přehled legislativních aktivit Ministerstva financí, které měly, nebo teprve budou mít vliv na fungování finančního trhu. Na národní úrovni byly přijaty zákony v souvislosti s implementací předpisů EU týkajících se unie kapitálových trhů, dále zákon o panevropském osobním penzijním produktu a novela zákona o platebním styku.

Na evropské úrovni byly projednávány tématy balíček pro oblast digitálních financí, spotřebitelské úvěry, evropské zelené dluhopisy, balíček zahrnující revizi směrnice Solventnost II a novou úpravu ozdravných postupů a řešení krize u pojišťoven a zajišťoven, implementace standardu Basel III, balíček dalších návrhů k unii kapitálových trhů, okamžité úhrady, úprava nepřímého upisování způsobilých závazků MREL (tzv. Daisy Chain Act) a nabízení finančních služeb na dálku. *„Jako úspěch českého předsednictví v Radě EU lze vidět zejména dojednání kompromisu mezi členskými státy v Radě EU k bankovnímu balíčku implementujícímu mezinárodní standard Basel III, historicky první evropské legislativní úpravě ozdravných postupů a řešení krizí u pojišťoven a zajišťoven, revizi nařízení o trzích finančních nástrojů a revizi nařízení o centrálních depozitářích cenných papírů, či velice úspěšně vedené dialogy k revizi nařízení o evropských fondech dlouhodobých investic a nové směrnici pro spotřebitelské úvěry,“* dodává Dušan Hradil.

<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2023/ministerstvo-financi-zverejnilo-zpravu-o-51713>